

Provkonstruktion

Årskurs: 9

Ämne: Historia

Tema: Vikingatiden – nordbornas utforskningar och samhällsstruktur (ca 800–1050)

Syfte

Syftet med detta prov är att bedöma elevernas kunskaper om vikingatiden, deras resor, samhällsstruktur och kulturella påverkan. Provets frågor är utformade för att ge eleverna möjlighet att demonstrera förståelse för centrala händelser, deras betydelse samt vikingarnas relationer med andra kulturer.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Provet kopplas till läroplanens centrala innehåll som omfattar vikingarnas samhällsstruktur, deras resor och utforskningar, samt vad som kännetecknar vikingatiden. Eleverna ska även undersöka vikingarnas relationer med andra kulturer och deras påverkan på de områden de kom i kontakt med.

Kunskapskrav

Provet fokuserar på att eleverna ska kunna redogöra för centrala händelser under vikingatiden, ge exempel på vikingarnas samhällsstruktur samt diskutera deras kultur och påverkan på både Norden och övriga Europa.

Prov

Faktafrågor

1. Vad kännetecknar vikingatiden?

- A) Tid för fredliga skördar
- B) Tid för sjöfart, utforskningar och handelsaktiviteter
- C) Tid för industrier
- D) Tid för inre konflikter

B

2. Vilket av följande områden reste vikingarna till?

- A) Australien
- B) Egypten
- C) Sydamerika
- D) Nordamerika

D

3. Vilken samhällsorganisation hade vikingarna?

- A) Platt struktur med jämlika medborgare
- B) Hierarkisk struktur med hövdingar, bönder och trälar
- C) Diktatorisk struktur
- D) Ingen struktur

B

4. Vilken roll hade mytologin i vikingarnas liv?

- A) Den var irrelevant
- B) Den förklarade naturfenomen och gav mening åt livet
- C) Den skapade konflikter
- D) Den handlade endast om underhållning

B

5. Vad var en av anledningarna till vikingarnas expeditioner?

- A) Att flytta till nya länder
- B) Att utforska och handla
- C) Att undvika krig
- D) Att upprätta utbildningssystem

B

6. Vart reste vikingarna för att handla?

- A) Från Asien till Afrika
- B) Till southerner i Europa
- C) Till Storbritannien och Irland
- D) Enbart inom Skandinavien

C

7. Vad var L'Anse aux Meadows?

- A) En vikingabåt
- B) En nederländsk kolonialstad
- C) En runristning i Nordamerika
- D) En stor vikingaby

C

8. Vilken åtgärd vidtog vikingarna för att etablera handelsvägar?

- A) De ignorerade andra kulturer
- B) De fortsatte att flytta västerut
- C) De uppförde städer i de områden de besökte
- D) De använde sjöfart för att nå nya marknader

D

9. Hur påverkade vikingarna kulturer i de områden de besökte?

- A) De bevarade sina traditioner och påverkade inget annat
- B) De introducerade nya harvatsmetoder och handelssystem
- C) De tog över alla områden med våld
- D) Ingen påverkan alls

B

10. I vilken typ av skulptur eller konstverk syns vikingarnas mytologi?

- A) Kinesiska drakar
- B) Skulpturer av gudar som Oden och Tor
- C) Romerska kristna målningar
- D) Ingen typ av konstverk

B

11. Vad symboliserar vikingarnas skepp?

- A) Däras begränsade resor
- B) Deras livsstil, handel och krigföring
- C) Stagnation i utvecklingen
- D) Brist på kontakt med omvärlden

B

12. Vad kännetecknar en vara som vikingarna handlade med?

- A) Den var alltid lokal
- B) Det var sällan produkter från andra kulturer
- C) Det var ofta silver, pälsar och spannmål
- D) Ingen varuexport existerade

C

13. Hur bidrog vikingarna till den europeiska handeln?

- A) Genom att stänga handelsvägar
- B) Genom att etablera nya handelskontakter
- C) Genom att hindra kulturer från att utbyta varor
- D) Genom att koncentrera sig på lokal handel

B

14. Hur blev vikingarna betraktade i de länder de besökte?

- A) Som våldsamma erövrare

- B) Som fredliga handelsmän
- C) Som kulturbärare
- D) Som turister

A

15. Vilken typ av litteratur återfinns i vikingatiden?

- A) Enbart religiös litteratur
- B) Epos som "Eddan" och "Sagas"
- C) Ingen litteratur alls
- D) Moderna romaner

B

Resonerande frågor

1. Diskutera vikten av sjöfart för vikingarna och dess inverkan på deras kultur och ekonomi. Deltagande i detta ämne visar djupgående kunskaper i hur sjöfarten formade deras liv.
2. Analysera hur relationerna mellan vikingarna och de kulturer de mötte påverkade både parter. En utförlig analys av kulturell påverkan ger en helhetssyn på vikingatiden.
3. Reflektera över hur vikingarnas samhällsstruktur speglar deras värderingar och livsstil. Genom att koppla samhällsorganisationen till kulturella aspekter visar eleven en djupare förståelse.
4. Beskriv hur mytologi och religion påverkade vikingarnas beslut och liv. Genom att diskutera dessa påverkan kan eleven uppvisa kunskaper på en högre nivå.
5. Utvärdera vikingenas expeditioner till Vinland och deras betydelse för de framtida relationerna med ursprungsbefolkningen. En kritisk utvärdering visar förmåga att resonera kring historiska händelser.
6. Hur framställs vikingarna i historiska källor och litteratur? Reflektera över skillnaderna i framställningen och vad det innebär för en modern förståelse av vikingatiden.
7. Diskutera hur vikingar tillämpade sina kunskaper inom navigation och sjöfart. En insiktsfull diskussion av teknologisk utveckling ger perspektiv på

deras prestationer.

8. Reflektera över vilket arv vikingarna har lämnat i dagens samhälle och hur deras kulturella påverkan fortfarande syns i vår tid. En djupgående reflektion kopplar historia till nutid.

Bedömning

Provet totalt ger 30 poäng, med uppdelningen så här: 1 poäng per korrekt faktafråga och 3 poäng per resonerande fråga. För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs minst 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor), och för betyg A krävs minst 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Prov](#)